

Ny Bokin'i Daniela - Isa Fahadimy amby Dimampolo

Famoahana ny Tapisery ara-paminaniana: Ny Fanambaran'i Gabriela tamin'i Daniela

Jeff Pippenger

2024-01-19

Gabriela dia nankao amin'i Daniela rehefa tonga saina sy nahatakatra ny fitopolo taona amin'ny fahababoana araka ny faminanian'i Jeremia, ary ny fianianana sy ny ozon'i Mosesy.

Tamin'ny taona voalohany nanjakany, izaho Daniela dia nahafantatra tamin'ny boky ny isan'ny taona, izay nahatongavan'ny tenin'i Jehovah tamin'i Jeremia mpaminany, fa hahatanteraka fitopolo taona amin'ny faharavan'i Jerosalema Izy.... Eny, ny Isiraely rehetra dia nandika ny lalànao, dia tamin'ny niviliany mba tsy hankatoavany ny feonao; koa dia naidina taminay ny ozona sy ny fianianana izay voasoratra ao amin'ny lalàn'i Mosesy, mpanompon'Andriamanitra, satria efa nanota taminy izahay. Ary nohamafisiny ny teniny, izay nolazainy hamelezana anay sy hamelezana ny mpitsaranay izay nitsara anay, tamin'ny nitondrany loza lehibe tamintsika; fa tsy mbola nisy natao ambanin'ny lanitra rehetra tahaka izay natao tamin'i Jerosalema. Araka izay voasoratra ao amin'ny lalàn'i Mosesy, dia tonga taminay izao loza rehetra izao; nefa tsy nanao ny fifonanay teo anatrehan'i Jehovah Andriamanitray izahay, mba hialanay amin'ny helokay sy hahatakarany ny fahamarinanao. Koa niambina ny amin'ny loza Jehovah ka nahatonga izany tamintsika; fa marina Jehovah Andriamanitray amin'ny asany rehetra izay ataony; fa tsy nankato ny feony izahay. Daniela 9:2, 11-14.

Ny teny nampiasain'i Daniela izay nadika hoe “ny fianianana” dia ilay teny ihany nampiasain'i Mosesy izay nadika hoe “impito”, ao amin'ny Levitikosy toko faha-enina amby roa-polo. Mampahafantatra antsika Rahavavy White fa ao amin'ny toko faha-sivy, Daniela dia nitady hahatakatra ny fifandraisan'ny fe-potoana fitopolo taona an'i Jeremia sy ny fe-potoana roa arivo sy telon-jato taona. Voabaiko tao amin'ny toko faha-valo Gabriela mba hampahafantatra an'i Daniela ny fahitana momba ny roa arivo sy telon-jato andro, ary mamita ny asany Gabriela rehefa miverina ao amin'ny toko faha-sivy izy ka mampahafantatra an'i Daniela mba hanavaka ao an-tsainy ireo fahitana roa izay lohahevitra ny toko faha-fito sy faha-valo ary koa faha-sivy. Ireo fahitana roa ireo no lohahevitra ny “fitomboan'ny fahalalana” izay novahana tamin'ny tombo-kase tamin'ny 1798.

Ny fitopolo taona nosoratan'i Jeremia sy ny “ozona” an'i Mosesy dia samy tandindon'ny “impito,” araka ny anehoan'ny “fianianana” nataon'i Mosesy azy; nefa i Gabriela kosa dia hanolotra ny fizarazarana ny fe-potoana roa arivo sy telon-jato taona. Tsy azo zaraina araka ny tokony ho izy izany raha tsy voazarazara tsara ny fifandraisan'ny fahitana (“chazon”) momba ny fanitsakitsahana sy ny fahitana (“mareh”) momba ny fisehoana. Nanomboka tamin'ny fanondroana i Gabriela fa nisy fe-potoam-pitsapana efajato sy sivifolo taona nomena ny Jiosy. Izany fe-potoana izany dia nitovy tamin'ilay fe-potoana efajato sy sivifolo taona naharetan'ny fikomiana, izay nahatonga ny

fitopolo taona nahababoana.

Ny teny hoe “voatendry” ao amin’ny andininy faha-efatra amby roapolo dia manondro ny fe-potoana hatramin’ny nivoahan’ny didy fahatelo tamin’ny 457 tal. J.K. ka hatramin’ny nitora-bato an’i Stefana tamin’ny 34 taor. J.K., fa ny teny hoe “voatendry” ao amin’ny andininy faha-enina amby roapolo sy faha-fito amby roapolo kosa dia manondro ireo fahefana mpandringana, dia ny fanompoan-tsampy sy ny fahefana papaly.

Ary rehefa afaka ny roa amby enim-polo herinandro dia hovanoina ny Mesia, nefa tsy ho ho an’ny tenany; ary ny vahoakan’ily mpanapaka izay ho avy no handrava ny tanàna sy ny fitoerana masina; ary ny hiafarany dia ho amin’ny safo-drano, ary mandra-pahatongan’ny faran’ny ady dia voatendry ny fandravana. Ary izy hanamafy fanekena amin’ny maro mandritra ny herinandro iray; ary amin’ny antsasaky ny herinandro dia hampitsahatra ny fanatitra alatsa-drà sy ny fanatitra izy, ary noho ny fielezan’ny fahavetavetana dia hataony lao izany, dia mandra-pahatongan’ny fahatanterahana aza, ary izay voatendry dia haidina amin’izay atao lao. Daniela 9:26, 27.

Nampahafantarin’i Gabriela an’i Daniela fa “rehefa” “nesorina” ny “Mesia” dia “ny vahoakan’ny mpanapaka izay ho avy no handrava ny tanàna sy ny fitoerana masina.” Roma mpanompo sampy no nandrava ny “tanàna sy ny fitoerana masina” tamin’ily fahirano izay naharitra telo taona sy tapany marina hatramin’ny taona 66 ka hatramin’ny taona 70 taor. J.K. Nambaran’i Gabriela fa “amin’ny safo-drano” no hahatongavan’ny faran’ny ady,” ary fa ny ady dia hisy “faharavana.” Ny ady izay notanterahina tamin’i Jerosalema sy ny fitoerana masina dia ilay fanitsakitsahana izay notanterahin’ny fanompoan-tsampy sy ny fahefana papa. Babylona no hery mpanompo sampy handrava an’i Jerosalema tany am-piandohana, fa ny hery mpanompo sampy izay handrava azy taorian’ny nanomboana ny Mesia tamin’ny hazo fijaliana dia Roma mpanompo sampy. Kanefa ny ady tamin’ny fitoerana masina sy ny tafika dia notanterahin’ny hery roa mpandrava, ary ny faharoa amin’ireo hery roa mpandrava ao amin’ny Soratra Masina dia ny fitondrana papa.

Ny fahefan’ny papa dia ilay hery aseho ho “loza manafotra”; izy no hery voalaza ao amin’ny andininy faha-efapolo amin’ny Daniela toko faha-iraika ambin’ny folo, izay “manafotra ka mandalo.” Ny fanitsakitsahana an’i Jerosalema izay nanomboka tamin’i Babylona, ary nitohy tamin’ily firenena vy izay niteny teny maizina araka ny nanehoan’i Mosesy azy ao amin’ny Deuteronomia, dia narahin’ny fahefan’ny papa. Mandra-pahatongan’ny faran’ny fanitsakitsahana dia “voatendry” ny “fandravana.” Ao amin’ny andininy faha-roa-polo amby fito, Kristy dia manamafy ny fanekena amin’ny maro mandritra ny herinandro iray. Eo afovoan’izany herinandro izany, dia hitsahatra ny rafitra fanaovana fanatitra etỳ an-tany, satria Kristy nanomboka ny asa maha-Mpisoronabe Azy tao amin’ny fitoerana masina any an-danitra. Noho ny tsy fankatoavan’ny Jiosy nandritra ny fotoam-pahasoavana izay notapahina ho azy ireo, dia ny fitoerana masina sy ny tanàna dia haverina hatao lao indray.

Hoy izao no voalazan’ily andininy: “ary noho ny fiparitahan’ny fahavetavetana dia hataony lao izany, mandra-pahatongan’ny fahatanterahana; ary izay efa voatendry dia harotsaka amin’ily lao.” Rehefa nofenoan’ny Jiosy hatramin’ny molotra ny kapoakan’ny fotoana fitsapana nomena azy, dia tokony ho lao ny tanàna sy ny fitoerana masina mandra-pahatapitry ny ady. Tamin’ily

“fahatanterahana” amin’ny fanitsakitsahana tamin’ny taona 1798, dia efa “voatendry” fa hahazo ratra mahafaty ny fahefana papaly. Avy eo dia tokony haverina amin’ny laoniny sy haorina indray ny tanàna sy ny fitoerana masina, araka izay naseho mialoha tamin’ny fivoahan’ny Jiosy avy tao Babylona ara-bakiteny teo ambanin’ireo didy telo.

Mandra-pahatongan’ny fahatanterahan’izany ady izany dia notrohina sy nohitsakitsahin’ny fahefan’ny papa i Jerosalema. Ireo fe-potoana ara-paminaniana izay mandrafitra ireo vanim-potoana miavaka ao anatin’ny roa arivo sy telon-jato taona dia tsy azo takarina marina raha tsy rehefa takarina ny fifandraisan’ny fahitana momba ny fanitsakitsahana ao anatin’ny fitopolo taona mifandray amin’ny fahitana momba ny fanarenana ny fitoerana masina sy ny tafika. Ny fandavana ny fahitana momba ny fanaparitahana amin’ny ozon’i Mosesy dia fandavana ny fahitana momba ny fanangonana. Ny fahitana momba ny fitopolo taona dia ny fahitana momba ny fanaparitahana. Ny fahitana momba ny roa arivo sy telon-jato taona dia ny fahitana momba ny fanangonana. Ny fahitana momba ny fitopolo taona dia ny fahitana “chazon” momba ny fanaparitahana, ary ny fahitana momba ny roa arivo sy telon-jato taona dia ny fahitana “mareh” momba ny fanangonana.

Koa izay nampiraisin’Andriamanitra, aoka tsy hampisarahin’olona. Marka 10:9.

Ireo fahitana roa ireo dia natambatra ara-paminaniana, ka ny handà ny iray dia ny handà azy roa tonta. Io zava-misy io no manamarika fa, na dia milaza aza ny Advantista fa mitana ny faminaniana momba ny roa arivo sy telon-jato taona izy, dia efa nolaviny ny andry fototry ny Advantisma, tahaka izay nandavany tokoa ny “fito heny” tamin’ny 1863. Moa tsy nilaza ve ny Jiosy fa mitandrina ny lalàn’Andriamanitra izy? Moa tsy nilaza ve ny Isiraely fahiny fa niandry ny Mesia izy? Tsy misy heviny ny filazana raha tsy manohana ny Tenin’Andriamanitra izany.

Tamin’ny farany dia namaritra ny 22 Oktobra 1844 ho fiafaran’ny fe-potoana roa arivo sy telonjato andro ny Millerita, nefa voafetra ny fahatakarana’izy ireo. Tsy raha tsy taorian’ily fahadisoam-panantenana lehibe no tonga ny fahazavana momba ny fitoerana masina any an-danitra sy ny fisehoan’i Kristy tao amin’ny Efitra Indrindra Masina tamin’io daty io. Tsy raha tsy taorian’io daty io no nahitan’izy ireo ny hafatry ny anjely fahatelo sy ny lalàn’Andriamanitra.

Ny Tompo dia nikasa hampitombo ny fahazavana ara-paminaniana mifandray amin’ireo roa arivo sy telonjato taona, ary tamin’ny taona 1856 dia nosokafany ny varavarana ho amin’ny fahazavana fanampiny; nefa nandritra ireo fito taona nanaraka dia nanidy izany varavarana izany ny Advantisma. Tsy raha tsy taorian’ny 11 Septambra 2001 no nitarihan’ny Tompo ireo mpianatra ny faminaniana hiverina amin’ireo lahatsoratr’i Hiram Edson, ary ny fahazavan’ny “fito andro,” dia nanomboka nitombo indray.

Noho ny fandavan’izy ireo tsy hahita ny fifandraisana misy eo amin’ny faminaniana momba ny roa arivo sy telonjato taona sy ny faminaniana momba ny roa arivo sy dimanjato amby roapolo taona, dia tonga tamin’ny fahatakarana fohy sy tsy feno momba ny 22 Oktobra 1844 ny Advantisma.

Rehefa voafarit’i S. S. Snow mazava tsara ny daty nahafatesana tamin’ny hazo fijaliana, dia voafaritra ny datin’ny 22 Oktobra 1844.

Fantaro ary aoka ho azonao tsara fa hatramin'ny nivoahan'ny didy hampodiana sy hanorenana an'i Jerosalema ka hatramin'ny Mesia Andriana dia hisy herinandro fito sy herinandro roa amby enimpolo; haorina indray ny kianja sy ny manda, na dia amin'ny fotoan-tsarotra aza. Ary rehefa afaka ny herinandro roa amby enimpolo dia hovanoina ny Mesia, nefa tsy ho amin'ny tenany; ary ny vahoakan'ilay andriana izay ho avy no handrava ny tanàna sy ny fitoerana masina; ary ny fiasarany dia ho tahaka ny safodrano, ary mandra-pahatapitry ny ady dia voatendry ny fandavana. Ary izy hanao mafy orina ny fanekena amin'ny maro mandritra ny herinandro iray; ary eo afovoan'ny herinandro dia hampitsahatra ny fanatitra alatsa-drà sy ny fanatitra izy, ary noho ny fielezan'ny fahavetavetana dia hahatonga azy ho lao izy, dia mandra-pahatongan'ny farany indrindra; ary izay voatendry dia hararaka amin'izay lao. Daniela 9:25–27.

Ny Millerita dia nahafantatra ny daty marina momba ny fanomboana tamin'ny hazo fijaliana, ary avy eo dia voafaritry ny faran'ilay fe-potoana roa arivo sy telonjato taona. Ny “fanapahana ny Mesia” teo “afovoan'ny herinandro,” izay nanamafisan'i Kristy “ny fanekena” noho ny namenoan'ny Jiosy hatramin'ny tampony ny kapoakan'ny fotoam-pisedrana nomena azy, araka ny aschon'ny “fielezan'ny Fahavetavetana,” dia voafaritry koa. Ny hazo fijaliana dia tonga marika ara-tantara izay tena ilaina tamin'ny fahafantarana ny hafatry ny Antso Misasakalina.

Na dia nisy ny fahazavana tao amin'ireo andininy izay niteraka fanehoana mahery vaika toy izany ny herin'Andriamanitra, dia tsy tonga tamin'ny fahatakarana ireo andininy ireo ny Millerita, araka izay nasehon'ny fanirian'i Daniela hahatakatra ny fifandraisan'ireo fahitana roa. Ny herinandro izay nanamafisan'i Kristy ny fanekena dia nozaraina ho vanim-potoana roa, izay nolazain-dRahavavy White tatỳ aoriana fa maneho ny asa fanompoan'i Kristy manokana nandritra ny telo taona sy tapany, narahin'ny asa fanompoany izay nasehon'ny mpianatra. Hitan'izy ireo fa ny tsangambato ara-tantara amin'ny hazo fijaliana no lasa vatofantsika hamaritana ny datin'ny 22 Oktobra 1844, nefa tsy hitany fa naneho koa izany ho ivon'ny vanim-potoana roa mitovy, samy telo taona sy tapany avy, ka noho izany dia naneho ny “fito heny,” izay nantsoin'Andriamanitra tamin'ny alalan'i Mosesy hoe ny “adiin'ny fanekeny.”

Ary Izaho koa handeha hifanohitra aminareo, ary mbola hamaly famaizana anareo impito noho ny fahotanareo. Ary hampiditra sabatra aminareo Aho, izay hamaly ny adin'ny fanekeko; ary rehefa tafangona ao anatin'ny tanànanareo ianareo, dia handefa areti-mandringana eo aminareo Aho; ary hatolotra eo an-tanan'ny fahavalo ianareo. Levitikosy 26:24, 25.

Rehefa no nanamafisan'i Kristy ny fanekena tamin'ny maro, dia io fanekena io no nisy fifandirana taminy tamin'ireo Jiosy tsy nankatò. Ny “fifandiran'ny fanekeny” dia nanomboka tamin'ny 723 tal. J.K., fony ny Asiriana nitondra ny fanjakana avaratra ho amin'ny fahababoana, ary avy eo, nandritra ny roa ambin'ny folo amby enimpolo amby roanjato andro ara-paminaniana, ny fanompoan-tsampy dia nanitsakitsaka an'i Isiraely ara-bakiteny. Ary izany fanitsakitsahana izany dia narahin'ny roa ambin'ny folo amby enimpolo amby roanjato andro ara-paminaniana hafa indray, izay nanitsakitsahan'ny fahefana papa an'i Isiraely ara-panahy.

Ny herinandro ara-paminaniana izay nanamafisan'i Kristy ny fanekena, ho fahatanterahan'ny fahitana momba ny roa arivo sy telonjato taona, dia nisolo tena koa ny fahitana momba ny roa

arivo sy dimanjato sy roapolo taona. Nahafantatra ampy tamin'ny faminaniana momba ny roa arivo sy telonjato taona ny Millerita ka afaka nanambara araka ny tokony ho izy ny hafatry ny Antso tamin'ny Mamatonalina, nefa nifidy ny handà ampahany tamin'ny fahazavana izay nokendren'ny fanazavan'i Gabriela ao amin'ny toko fahasivy hampitaina izy ireo.

Gabriela dia efa nanoro an'i Daniela mba hanavaka tsara ao an-tsainy ireo fahitana roa, izay aseho amin'ny hoe “zavatra” sy “fahitana”; ary ho fanatanterahana izany torohevitra izany dia ampahafantarina'i Rahavavy White antsika fa izany indrindra no vesatry ny sain'i Daniela, raha nitady hahatakatra ny fifandraisan'ny fitopolo herinandro (famantarana ny “impito”), sy ny telo arivo sy roanjato taona.

Ny fandavan'ny Advantisma ny “fotoana fito” dia nametraka azy ireo teo amin'ny toerana izay tsy nahafahany nahatakatra fa ny fe-potoana voalohany efajato sy sivifolo taona, izay notapahina avy tamin'ny telo arivo sy roanjato taona, dia naneho ny fikomian'ny fanekena izay lazain'i Mosesy ho “adihin'ny fanekeny”.

Voasakana koa izy ireo tsy hahalala fa ny fanomboana teo afovoan'ny herinandro dia nanao mihoatra noho ny nanondro fotsiny ny daty, fa nanondro ny tena ivon'ny adin'i Kristy tamin'ny tsy fankatoavan'ny Isiraely tamin'ny ran'ny fanekena. Jamba izy ireo tsy hahita fa ny ra izay nalatsaka ho an'ny maro teo amin'ny hazo fijaliana, izay nanamafy ny fanekeny, dia nanamafy koa ny fanekena voalaza ao amin'ny Levitikosy dimy amby roapolo sy enina amby roapolo.

Nandray fanekena izay nofaritan'izy ireo tamin'ny fanambarany hoe: “izay rehetra nolazain'i Jehovah dia hataonay” ny Isiraely fahiny, nefa tsy nahalala velively fa ny fanekena izay natolotr'i Kristy dia nitaky ny hanoratana ny lalàny eo amin'ny fo. Ny famaritana fariseo nataon'izy ireo ny fepetran'ny fanekena no nanakana azy tsy hahatakatra sy tsy hanaiky ny tena fanekena.

Ny Isiraely ankehitriny dia namaritra ny ran'ny hazo fijaliana teo afovoan'ny herinandro tamin'ny teny izay mahatonga ny fahajambana mitovy amin'izay nanjo an'i Isiraely fahiny, fony izy nandà ny Mesia ka nilaza fa tsy manana mpanjaka afa-tsy Kaisara.

Ny Isiraely maoderina dia jamba manoloana ny zava-misy fa ny tantara izay nofaritan'i Gabriela tamin'i Daniela dia tsy ahitana ny fanamafisana ny fanekena ihany, fa ahitana koa ny fanaparitahana izay entina amin'izay mandà izany fanekena izany; satria ny andininy dia manambara fa Roma jentilisa (ilay andriana ho avy) no handrava ny tanàna sy ny fitoerana masina, ary hatramin'ny faran'ny ady (izay nanitsakitsaka ny fitoerana masina sy ny tafika) dia “fandravana,” amin'ny endriny milaza maro, no voatendry.

Ao amin'ilay tantara izay nandatsahan'i Kristy ny rany mba hanamafisana ny fanekena amin'ny maro, ireo hery roa mpandrava, dia i Roma jentilisa sy i Roma papaly, no aseho mazava tsara. Ny ra nalatsaka teo amin'ny hazo fijaliana no entin'i Kristy ao amin'ny fitoerana masina any an-danitra, ary tandindon'ny asany izay asehon'ny fahitana “march” momba ny roa arivo sy telonjato taona izany. Izany tantara izany dia voatenona miaraka amin'ny tantaran'ny fahitana “chazon” momba ny roa arivo sy dimanjato amby roapolo taona, araka ny asehon'ireo hery roa mpandringana izay hanitsakitsaka ny fitoerana masina sy ny tafika.

Ny fahamarinana izay naseho ho vatosoa mamirapiratra toy ny masoandro tao amin'ny nofin'i Miller dia namirapiratra tokoa, nefa tsy mbola feno. Amin'ny andro farany, rehefa haverina araka ny litera indrindra ny Antso amin'ny Mamatonalina, ireo vatosoa ireo indrindra no hatsipin'ilay "Lehilahy mitondra borosy fanadiovana loto" ao anatin'ilay fitoeran-javatra vaovao sy lehibe kokoa, ary amin'izany dia hamirapiratra avo folo heny noho izay namirapirany tany am-boalohany izy ireo. Izy ireo no tonga fitsapana ny hafatry ny Antso amin'ny Mamatonalina farany. Ireo vatosoa ireo dia nofaritan'ireo vavolombelona roa nambaran'i Habakoka mialoha tamin'ny faminaniana, ho tabilao. Rehefa apetraka mifanindry "andalana manaraka andalana" ireo tabilao roa navoakan'ny mpisava lalana tamin'ny 1843 sy 1850, dia voafaritra mazava ireo vatosoa'n'i Miller, ary amin'izany ireo vatosoa ireo dia maneho ny hafatry ny Antso amin'ny Mamatonalina farany.

Ny ankabeazan'ireo fahamarinana eo amin'ireo tabilao roa dia maneho faminaniana izay efa tanteraka talohan'ny taona 1844, toy ny famantarana ireo biby ao amin'ny Daniela 7 sy 8. Eo ihany koa ny sari-endrika ao amin'ny Daniela 2. Eo ny adihevitra momba ny hoe Roma sa Antiokosy Epifana no mametraka ny fahitana. Eo ny fahadisoam-panantenana voalohany sy ny fotoana fiandrasana ao amin'i Habakoka sy ny virijina folo. Eo ny fahatongavan'ny anjely fahatelo, ary eo koa ny fitoerana masina any an-danitra. Eo "ny isan'andro" ho mariky ny fanompoan-tsampy. Ary mazava ho azy, eo ihany koa ireo Loza telo an'ny finoana silamo. Rehefa atambatra, ireo tabilao ireo dia maneho sary fanoharana ny "fitomboan'ny fahalalana" izay mitranga rehefa mamaha ny tombo-kasen'ny fahamarinana ara-paminaniana ny Liona avy amin'ny firenen'i Joda.

Rehefa hifarana ny fandinihantsika ny amin'ny fahitana momba ny Ony Ulai ho tandindon'ny fahalalana ara-paminaniana izay nofohazina tamin'ny fotoana farany tamin'ny taona 1798, ka nitombo mba hamorona ireo firavaka tao anatin'ilay vata firavaka vaovao sy lehibe kokoa ao amin'ny nofin'i William Miller, dia hiverina hijery indray ireo fahamarinana Millerita izay tsy mbola feno tao amin'ny tantarany isika. Ny sasany dia navelana ho amin'ny toetry ny tsy fahafenoana noho ny vanim-potoana ara-tantara izay niainan'ny Millerita, ary ny hafa kosa dia navelana tsy ho feno noho ny tsy fankatoavan'ireo izay nandà tsy hanaraka ny fahazavana mandroso nentin'ny anjely fahatelo.

Hohazavainay ao amin'ny lahatsoratra manaraka izany zavatra izany.

"Ireo izay nirahin'Andriamanitra hitondra hafatra dia olombelona ihany, nefa manao ahoana ny toetran'ny hafatra izay entiny? Hahasahy hiala amin'ny fampitandremana ve ianareo, na hanao tsinontsinona izany, satria Andriamanitra tsy naka hevitra taminareo ny amin'izay ho tianareo kokoa? Andriamanitra miantso olona izay hiteny, izay hiantso mafy ka tsy hitsitsy. Andriamanitra efa nanangana ny irany mba hanao ny asany ho an'izao andro izao. Ny sasany efa niala tamin'ny hafatry ny fahamarinan'i Kristy mba hitsikera ny olona sy ny tsy fahatanterahany, satria tsy milaza ny hafatry ny fahamarinana amin'ny fahasoavana sy ny haingo rehetra irina izy ireo. Be hafanam-po loatra izy ireo, matotra loatra, miteny amin'ny fanamafisana loatra, ka ny hafatra izay hitondra fanasitranana sy fiainana ary fampiononana ho an'ny fanahy maro sasatra sy ampahorina dia, amin'ny ampahany, voailika; fa arakaraka ny hanidinan'ny olona manan-kery ny fony ka hampijorony ny sitrapony ho amin'ny fanoherana

izay nolazain'Andriamanitra, no hitadiavany hanala ny taratry ny mazava amin'ireo izay efa naniry sy nivavaka hahazo mazava sy hery mamelombelona. Kristy efa nanoratra ny teny mafy, feno avonavona, sy feno eso rehetra izay voalaza nanohitra ny mpanompony ho toy ny hoe nanohitra ny tenany ihany.”

“Ny hafatry ny anjely fahatelo dia tsy ho takarina, ary ny mazava izay hanazava ny tany amin'ny voninahiny dia hataon'izay mandà tsy handeha ao amin'ny voninahiny mitombo ho mazava sandoka. Ny asa izay mety ho vita dia havela tsy ho vita noho ireo mandà ny fahamarinana, noho ny tsi-finoany. Miangavy anareo izahay, ianareo izay manohitra ny fahazavan'ny fahamarinana, mba hiala eo amin'ny lalan'ny vahoakan'Andriamanitra. Aoka ny fahazavana avy any an-danitra hamirapiratra aminy amin'ny taratra mazava sy maharitra. Andriamanitra dia mitana anareo izay nahatongavan'ity fahazavana ity ho tompon'andraikitra amin'ny fampiasanareo azy. Izay tsy mety mihaino dia hohazonina ho tompon'andraikitra; fa ny fahamarinana dia efa nentina teo amin'ny takatry ny sainy, nefa nohamavoiny ny fahafahany sy ny tombontsoany. Hafatra mitondra ny fanamarinana avy amin'Andriamanitra no nalefa ho an'ny vahoakan'Andriamanitra; ny voninahitra, ny fiandrianana, ny fahamarinan'i Kristy, feno fahatsaram-panahy sy fahamarinana, dia naseho; ny fahafenoan'ny maha-Andriamanitra ao amin'i Jesosy Kristy dia nambara teo anivontsika tamin'ny hatsarana sy ny fahatezerana, mba hahasarika izay rehetra tsy mbola nakaton'ny fitsarana an-tendrony ny fony. Fantatsika fa Andriamanitra dia niasa teo anivontsika. Efa hitantsika ny fanahy nivily niala tamin'ny ota ho amin'ny fahamarinana. Efa hitantsika ny finoana novelomina indray tao am-pon'ireo torotoro fo. Moa va isika ho tahaka ireo boka izay nodiovina ka lasa nandeha tamin'ny lalany, ary iray ihany no niverina mba hanome voninahitra an'Andriamanitra? Aleo kosa isika hilaza ny amin'ny fahatsarany, ka hidera an'Andriamanitra amin'ny fo, amin'ny penina, ary amin'ny feo.” Review and Herald, 27 Mey 1890.